

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา	นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เจ้าของ	สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
บรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
อาจารย์ ดร. วารัวรรณ ศิริวานิชย์
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อินทรหนองไผ่
รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเหิม
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปียเชื้อ
รองศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา แสงเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณชนก จันทชุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณิ เตียววิเศษ
รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ หุ่นปันคำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
อาจารย์ ดร. เกศินี สราญฤทธิชัย
อาจารย์ ดร. นฤมล สิงห์คง
อาจารย์ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ สายใจ คำทะเนตร
อาจารย์ กัลยารัตน์ คาคสนิท
อาจารย์ เบญจพร ฐิติญาณวิโรจน์
อาจารย์ สุรัสวดี พนมแก่น
นางสาว สุภาพร นิสสัยยัง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
สำนักงานสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>
Email: jnatned@gmail.com

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการแพทย์และความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ ฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่มีข้อผูกพันประการใดๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร. เอื้อมพร ทองกระจาย	15. ผศ.ดร. นงลักษณ์ เมธากาญจนศักดิ์
2. รศ. ผ่องพรรณ อรุณแสง	16. ผศ.ดร. ทัยชนก บัวเจริญ
3. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ	17. ผศ.ดร. สายใจ พัวพันธ์
4. รศ.ดร. จอนพะจง เพ็งจาด	18. ผศ.ดร. นิลุบล รุจิรประเสริฐ
5. รศ.ดร. วรณภา ศรีธีรัตน์	19. ผศ.ดร. บุษบา สมใจวงษ์
6. รศ.ดร. วลัยพร นันทศุภวัฒน์	20. ดร. ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล
7. รศ.ดร. วิพร เสนารักษ์	21. ดร. รัตติกร เหมือนนาตอน
8. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ธีรานบุตร	22. ดร. อรรรยา ภูมิศรีแก้ว
9. รศ.ดร. จุฬารณ โสตะ	23. ดร. สมเสาวนุช จมูศรี
10. ผศ.ดร. เพ็ญจันทร์ เลิศรัตน์	24. ดร. อภิญญา วงษ์พิริยะโยธา
11. ผศ.ดร. ชัคเคณต์ เพราขาว	25. ดร. นฤมล อนเนกวิทย์
12. ผศ.ดร. ศรีเมือง พลังฤทธิ์	26. ดร. อมาวสี อัมพันศิริรัตน์
13. ผศ.ดร. วิไล เกิดผล	27. ดร. อัจฉรา อ่วมเครือ
14. ผศ.ดร. ทิพนาส ชินวงศ์	

บทบรรณาธิการ

5

บทความวิชาการ

❖ นมแม่: ความสำเร็จตามบันได 10 ขั้นกับบทบาทของพยาบาล	พิสมัย วงศ์สง่า พัทยา แก้วสาร	6
❖ การสร้างเสริมสุขภาพในโรงเรียน: การเปลี่ยนแปลงจากอดีตสู่อนาคต	สมเสาวนุช จมูศรี	14

รายงานวิจัย

❖ ปัจจัยทำนายการควบคุมความดันโลหิตของผู้เป็นความดันโลหิตสูงที่มีการรักษาที่โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่ง	น้ำอ้อย ภักดีวงศ์ วารินทร์ บินโฮเซ็น	23
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจเทียม	วรินทร์ โพธารินทร์ ชวนพิศ ทำนอง
วิลาวรรณ พันธุ์ฤกษ์	31
❖ ภาวะโภชนาการในผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะระดับรุนแรง	สุดใจ ปลัดขวา วราลักษณ์ กิตติวัฒน์ไพศาล	40
❖ แบบแผนอาการเหนื่อยล้า การจัดการและผลลัพธ์ของการจัดการอาการ ในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับรังสีรักษาร่วมกับเคมีบำบัด	ศุภกร หวานกระโทก ขนิษฐา หาญประสิทธิ์คำ
บัวหลวง ลำแดงฤทธิ์	50
❖ พฤติกรรมสุขภาพผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์วัยแรงงานที่ได้รับยาต้านไวรัสเอชไอวีในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสุรินทร์	วรรณชาติ ตาเลิศ สุวรรณมา บุญยะสิทธิ์พรณ	59
❖ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการในเด็กวัยก่อนเรียน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี	ปราณี ทัดศรี	69
❖ ผลของการบริหารยาคีโตนอกขาพารินทางชั้นใต้ผิวหนังต่อภาวะเลือดออก ความปวด และระยะเวลาารู้สึกปวดในผู้ป่วยโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน	สุวรรณี ศิริแสงตระกูล ชวนพิศ ทำนอง	78
❖ ประสิทธิภาพของโปรแกรมการฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในชุมชนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน	ภูติท เตชาติวัฒน์ นิทรา กิจธีระวุฒินงษ์	87
❖ ผลของกระบวนการกลุ่มต่อทักษะชีวิต เพื่อการกลับสู่สังคมของเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น	นิตยา บริสุทธิ์สุขศรี จิราวรรณ แทนวัฒนกุล	97
❖ ผลของโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัวต่อพฤติกรรมการดูแลเท้าของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 กลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้า	เรืองศรี ศรีสวนจิก ลีริมาศ ปิยะวัฒนพงศ์	105

สารบัญ

❖ การพัฒนาแนวทางการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยจิตเวชที่ถูก ลุ่มขัง ในเขตบริการสาธารณสุขที่ 13 ประเทศไทย	เทพินทร์ บุญกระจ่าง อธิภา ธานี พัสนี สิทธิคุณ	115
❖ การพัฒนาแนวปฏิบัติในการสนับสนุนการตัดสินใจ สำหรับผู้ตัดสินใจแทนเกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้สูงอายุ ที่เจ็บป่วยในระยะสุดท้ายของชีวิต ที่เข้ารับการรักษาใน หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลมัตติยภูมิแห่งหนึ่ง	จุฑาลักษณ์ แก้วมะไฟ สิริมาศ ปิยะวัฒนพงศ์	127
❖ การพัฒนาแนวทางการดูแลตนเองของผู้ที่มีภาวะหัวใจ ล้มเหลวในจังหวัดนครนายกในมุมมองของผู้รับบริการ และผู้ดูแลต่อความสามารถในการดูแลตนเองและการ เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาล	จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์ รักชนก คชไกร รัษฎาพรรณ ประมวลทรัพย์	137
❖ พฤติกรรมป้องกันวันโรคของผู้ป่วยวันโรคปอด ในจังหวัดศรีสะเกษ ประเทศไทย: แบบจำลองสมการ เชิงโครงสร้างของการศึกษาภาคตัดขวาง	นฤมล สิงห์ดัง	152
❖ การพัฒนารูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคปอด อุดกั้นเรื้อรัง	นวลตา โพธิ์สว่าง สุดใจ ศรีสงค์ เพชรภรณ์ สุพร	165
❖ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภทผ่านการดูแล ต่อเนื่องจากโรงพยาบาลสู่วิถีชีวิตชุมชนโดยการมี ส่วนร่วมภาคีเครือข่ายโรงพยาบาลกาฬสินธุ์	ไพบุลย์ ดลเฉลิมยุทธนา ประนอม วรรณกุล	176
❖ ผลการพัฒนาสมรรถนะและอัตลักษณ์ตามคุณลักษณะ พยาบาลชุมชนเพื่อชุมชน ของชุมชนและโดยชุมชน จังหวัดขอนแก่น	พรรณิภา ทองณรงค์ ธรณิศ สายวัฒน์ สมใจ เจียรพงษ์ ปรานี แสตดง ดวงชีวัน เบญจมาศ สุจินดา ศรีสุวรรณ รัตนดาวรรณ คลังกลาง ทิพย์รัตน์ อุดมเมืองเพีย	185
❖ การบูรณาการองค์ความรู้และภูมิปัญญาด้านสุขภาพของ ชุมชนพึ่งตนเอง	เพชรตะวัน ธนะรุ่ง สุรีย์ ธรรมิกบวร จิรวัดน์ เวชแพทย	194
❖ ผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้โครงการใน วิชาพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ปีการศึกษา 2553 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ขอนแก่น	กุสุมาลี โพธิ์ปัส ปรานี แสตดง พรรณิภา ทองณรงค์ ธรณิศ สายวัฒน์ สมใจ เจียรพงษ์	204

อื่น ๆ

- ❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
- ❖ ใบแจ้งความลงโฆษณา
- ❖ อัตราค่าโฆษณา
- ❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร
- ❖ โฆษณา

Unบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินการจัดทำวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ภายใต้ชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” เผยแพร่แก่สมาชิกพยาบาลต่อเนื่องมาเป็นเวลา 31 ปี จากปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนของประเด็นการนำเสนอองค์ความรู้ต่อสังคม และพัฒนาวารสารสู่ฐานดัชนีอ้างอิงสู่การเผยแพร่ในระดับสากล และพัฒนาสมาคมพยาบาลฯ ให้เป็นศูนย์ประสานเครือข่ายพยาบาลในอาเซียน สมาคมพยาบาลฯ จึงได้เปลี่ยนชื่อวารสารเป็น วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) ดังนั้นวารสารที่อยู่ในมือของท่านจึงเป็นวารสารฉบับแรกภายใต้ชื่อใหม่

สำหรับฉบับเฉลิมฉลองชื่อวารสารใหม่ของเรานี้ มีพยาบาลจากทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล และการดูแลสุขภาพ ได้ส่งบทความวิชาการและรายงานวิจัยเผยแพร่ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพในการพรรณนาภาวะสุขภาพ และมีการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพ การวิจัยเชิงทดลองในการสร้างและใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาล และการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพของประชาชน และสร้างเครือข่ายการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากระดับตติยภูมิ ทติยภูมิ ปฐมภูมิจนถึงชุมชน

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในนามเจ้าของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสุขภาพประชาชน พัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคม จึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความเผยแพร่และติดตามอ่านวารสาร รวมถึงการนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้ใช้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์ สมาคมพยาบาลฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเครือข่ายการดำเนินงานนี้จะเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลสู่การทำงานที่มีคุณภาพ ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และก้าวสู่มาตรฐานการพยาบาลระดับสากลต่อไป

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ